
Buzková: Už jsem byla na odchodu

Buzková: Už jsem byla na odchodu

nejpopulárnější političkou o tom, čeho měla dost, jak ji Gross přemluvil, co se Zemanem a Klausem ml.

Sobotní rozhovor

Ministryně školství se pravidelně objevuje na čele popularity žebříčku politiků. Podle kritiků proto, že toho moc nedělá. Teď míří znovu do nejužšího vedení strany.

* Chtěla byste jít do vedení ČSSD, kdyby vás k tomu nevyzval premiér Gross a nedostal vás pod tlak? Řekla byste si o to?

Určitě ne. Já jsem naopak byla velice daleko v úvahách, že pro příští volební období s politikou úplně skončím. Byla jsem na odchodu.

* Proč?

Po těch letech v politice jsem začala uvažovat, že mám právo na svůj soukromý život, rodinu a že i v práci bych mohla dělat něco jiného.

* To jste najednou měla všeho dost?

Nikoliv najednou, to se ve vás stírá celá léta. Ale když si přečtete, že můžete i za to, že je venku velký mráz a sněží, když při bleskovém nákupu na víkend musíte deseti lidem vysvětlovat vládní program, tak toho zkrátka máte dost.

* Čím vás premiér Gross přemluvil?

Prostě jsem došla k tomu, že teď není nejlepší doba odejít. Aby mi někdo nemohl vyčítat, že jsem utekla, když byla strana v problémech.

* Vy se máte stát součástí týmu, který obmění vedení vaší strany. Bude to kosmetická změna a střídání figurek na sociálnědemokratickém orloji, nebo jí nové vedení dá taky nový program?

V žádné politické straně nemůže dojít k tomu, že by na sjezdu s novým vedením přišla změna tak radikální, že by se při dobré vůli nedala nazvat změnou kosmetickou.

* To je alibi pro to, co přijde?

Ne, ne. V politických stranách se nedají očekávat žádné zlomové změny, tam přicházejí změny postupné, nasměrování cesty. Chci tím říct, že neočekávám, že po tomhle sjezdu se sociální demokracie otočí o devadesát stupňů a půjde někam jinam.

* V čem se tedy změní?

Měla by přijít s programem, který zhodnotí program, který fungoval doteď, některé části jsou už překonány a dá priority pro další roky.

* To je fráze. Zkuste být konkrétnější. V čem ten program bude jiný?

Sociální demokracie musí při rozhodování o programu vycházet z reálné ekonomické situace země. Nemůže ho tedy psát tak, jak by si ideálně program představovala...

* Věta „Zdroje tu jsou“ už nezazní...

... musí více vycházet z toho, jaké jsou možnosti.

* Znamená to, že i podle sociální demokracie si lidé budou přispívat na zdravotní péči, že uvažujete o školném, o škrtnání sociálních dávek...

Pochybuji o tom, že by program měl přijít se školným, to v tuto chvíli pro ČSSD překročitelné není.

* Dovedete si představit, že řeknete lidem, že si budou částečně přispívat na zdravotní péči?

Já bych nerada předbíhala naši programovou konferenci.

* Vy osobně si to dovedete představit, nebo ne?

Pakliže ano, tak za předpokladu, že by to bylo kompenzováno značnými sociálními úlevami pro nejpostiženější sociální skupiny.

* Vedení sociální demokracie neustále kritizuje váš bývalý předseda Miloš Zeman. Kolik lidí ho podle vás ve straně poslouchá?

Já znám jenom jednoho, to je Václav Dašek z Prahy 2.

* Vy si vážně myslíte, že nikdo jiný ho poslouchat nechce?

Pro většinu lidí, kteří byli jeho obdivovateli, je hořká pilulka to, že jim Miloš Zeman stále vzkazuje z Vysočiny, co mají dělat, a není ochoten přijít a říkat to lidem do očí.

* A to vy byste chtěla? Aby se vrátil zpátky do vedení vaší strany?

Ne, já bych to nechtěla, protože si myslím, že Miloš Zeman se v sociální demokracii dávno přežil. Případlo by mi z jeho strany odvážnější, kdyby se o vedení znovu ucházel, než když nám pořád z chalupy vzkazuje, kdo všechno je pitomec.

* Proč to podle vás dělá? Je za tím pořád jeho prohra v boji o prezidentské křeslo před dvěma roky? Je to trauma pro sociální demokracii, jak říkají někteří vaši kolegové?

Je to především trauma pro něj.

* Máa může sociální demokracie udělat něco pro Miloše Zemana?

Může udělat řadu věcí, pakliže bude chtít Zeman spolupracovat, a ne ji pouze kritizovat z Vysočiny. Pamatuji si, jak Stanislav Gross jel plný nadšení na Vysočinu, jak si s ním podá ruku, a velice brzo po jeho návratu se zase v novinách objevilo, jaký je pitomec. Tu ruku ke smíru nabídnete třikrát, počtvrté už ne.

* Byl to dlouhá léta úspěšný předseda vaší strany, přivedl ji do vlády. Neměla by se vaše strana k němu zachovat tak jako ODS ke Klausovi?

Mohla, kdyby o to stál. Veškeré nabídky odmítl. On sám se o žádnou funkci neuchází a nedovedu si představit, že by mu ji někdo vnucoval.

Grossovi a strýci věřím

* Zajímá vás, jak premiér Gross zaplatil za svůj byt?

Musím říct, že to je velmi podivná kauza a že za tím musí být něco víc než investigativní novináři.

* Co víc?

Případá mi to, jako kdyby do toho vstupovaly motivy z doby, kdy byl ministrem vnitra.

* Můžete to vysvětlit?

Nepatřím k lidem, kteří by rozuměli fungování tajných služeb, ale mám pocit, že něco podobného je v této věci.

* Ale my jsme na to přišli náhodou, když jsme porovnávali nemovitý majetek politiků s jejich příjmy.

Vím o té kauze velmi málo...

* Jsou toho plné noviny, můžu vám to přečíst. Půjčil si od strýce 1,2 milionu a ten si na půjčku sám půjčil...

Jak říkám, vím toho málo, nehodlám to komentovat.

* Zajímá to sociální demokracii? Budete po něm chtít vysvětlení?

To je právo každého člena.

* Já se ptám, jestli to někdo udělá, jestli vás to zajímá.

Já osobně to dělat nebudu.

* Nemyslíte, že by veřejnost měla vědět, z čeho premiér platí svůj byt?

Ale to je vaše práce...

* Ale taky váš předseda.

Ano, já jeho vysvětlení věřím.

* Věříte tomu, že strýc mu půjčil peníze, co dostal v igelitce peníze od příbuzných ze zahraničí.

Nebudu to dál komentovat.

Já měla velkou jedničku

* Jakou jste měla známku v pololetí v první třídě?

Jedničku!

* Jednu? Velkou?

Ano.

* Proč tedy teď mají mít prvňáci už v pololetí známek víc?

Pro spoustu dětí to bude výhoda. Jedna známka je zprůměrování. Ta jedna známka příliš rychle rozděluje děti na jedničkáře, dvojkaře a tak dále. Nevidím v tom problém.

* Proč se tenhle systém, zavedený mnoho let, s kterým neměl nikdo problém, vlastně měnil?

Nejsem pedagog, nechci to hodnotit. Ale pedagogická veřejnost dala najevo, že by k této změně mělo dojít. Učitelé to chtěli sami.

* Přes třináct tisíc lidí podepsalo petici, proti tomu, že se děti mohou v prvním kole hlásit jen na jednu střední školu. K čemu je dobré, že mají šanci hlásit se jen na jednu školu?

Ten minulý systém, který platil celá devadesátá léta a ve všech Klausových vládách, dovozoval dětem napsat si jednu přihlášku pro první kolo a jednu pro druhé.

* A neomezený počet soukromých škol.

Ano, ale těch je jen deset procent z celkového počtu. Nevýhodou toho druhého kola bylo, že se musel hlásit na školu, kam podal už přihlášku, a nemohl se rozhlédnout, kde by měl největší šanci. Proto se ve druhém kole dostávalo do škol jen šest procent uchazečů.

* Ale druhá kola podle zkušeností rodičů, kteří to zjišťují, na školách teď nebudou, třídy se zaplní už v kole prvním a další šance nebude...

Podle našich zjištění tomu bude jinak. Pro druhé kolo by mělo zbýt díky novému systému více míst.

* V minulém systému měly děti šanci podat libovolné množství přihlášek na soukromou školu. Proč to teď nejde, proč jsou státní a soukromé školy postaveny do jedné řady?

Aby měly stejné podmínky pro získávání studentů. Soukromé školy mají stejně velkou výhodu proti veřejným školám, přijímání na soukromé školy není správním řízením a díky tomu mohou třeba druhé kolo vypsat mnohem dříve než školy veřejné. Na veřejných školách to bude trvat měsíc i déle, soukromé by měly být schopny vypsat ho do týdne. Díky tomu mohou získat další žáky.

* Proč není u středních škol systém stejný jako u vysokých? Tam si mohou **studenti** podat libovolný počet přihlášek, školy vypisují přijímací řízení v různých dnech.

Vysokých škol je 64, středních na pět set. Možnost, že by byl stejný systém pro přijímání na střední a vysoké školy, se nikdy nediskutovala. Celá devadesátá léta existovalo omezení. Pakliže by se uvažovalo o novém systému, musely by se nejdříve prozkoumat jeho možné dopady. To se nestalo a ani při projednávání školského zákona v parlamentu se o tom nevedla žádná diskuse. Pokud by se takovýto systém přijal, aniž by byly dobře prozkoumány možné dopady, mohl by nastat velký chaos.

* Vaším hlavním kritikem kvůli přijímacím řízením na střední školy je v tuhle chvíli Václav Klaus mladší. Vy jste ten spor s ním vzala dost osobně. Reagovala byste tak na kritiku, který by se jmenoval jinak?

Tahle kritika jde z ODS, kde samozřejmě někdo se jménem Václav Klaus není řadovým členem. Když jsem s ním mluvila osobně, byl to normální rozhovor, ale jeho výpady v novinách jsou velmi agresivní a osobní. S tím začal on.

* Je pravda, že vás moc nešetří. Říká třeba, kdyby stát měl na starosti rozdělování mobilních telefonů a dělal to stejně jako vy rozdělujete vzdělávání, tak bychom všichni čekali frontu u telefonní budky...

To je mimořádně, ale opravdu mimořádně hloupý příměr.

* On je ale Václav Klaus ml. ředitelem jednoho z neúspěšnějších gymnázií v republice - podle hodnocení vašeho výzkumného ústavu. Neslyšíte na jeho argumenty ani proto?

Nezlobte se, ale jak víte, že jeho gymnázium je jedno z neúspěšnějších?! Žádný oficiální žebříček středních škol již šest let neexistuje. To, co předvádí ODS a pan Klaus mladší, je dezinformování, matení a strašení veřejnosti, to není žádná odborná diskuse. A jeho jméno se přitom prostě dobře hodí.

* Jste ochotná třeba sama iniciovat nějakou změnu, která dá rodičům a dětem větší výběr?

Já počkám, jaké budou zkušenosti letos, nemyslím si totiž, že nastane jakýkoliv velký problém. Pokud by byl, jsem připravená o tom diskutovat.

PETR ŠIMŮNEK